

E-756

P a l i e p i m m a s

ka

p a d o n a i .

d a r r y t i i r w e i k t i t u r

i d a n t

A r f l ü W a g g y s e

p a s i l a u c u

i r

f o k i o s K o r a w o n e s

a n t

p e r z e n g t o j u

s i o P a l i e p i m m o s t a t t y t o s y r a .

Karalaučiuje, 18toje Dienoje Septemberio 1808.

G u m b i n n e j i e ,

Náštais išspūstas pas Artunga Karališka Knyg - Drukorū.

Mes Priežkūs Willus iš Diewo Malo- nės Prusū Karalū rc. rc. Tomi apskome ir žinne dūdam:

Kadangi Arklū Waggyste taip tankę nusidūda, tai Mes si Paliepim-
ma už diddei reikalinga laikome, ir tomi dabbar kaip Prisakima, pagal kurri
wissi Padūnai passielgti tur, išdūdame ir Raštais išspaussta apskome.

9. I.

Jei kas koki Arklī ant Pirkimo posulo, ir ne gal nū savo Vyrausybės
Attēsta porodyt, kad tas Arklys jam priklauso arba kaip ant Pardavim-
mo Vale tur; tai jis, jei ne kur gyvenas Ukininkas, tikrai pārstačias ir
Žmogus be Nautarties yra, tur tojau ar jis foks ar toks butu, podraug su
Arklī ant Pirkimo posulytojū nutvertas buti, ir Vyrausybe tōs Vietos
tur ji pertirineti, kaip ir kokiū Budū jissai ta Arklī igaves yra.

i. Ka dar-
eiti reikia kad
Waggyste
lautu
ii) Ka Par-
dūdases.

Jei jis tojau, arba ir dar tolaus pertyrinėjant ir klausinėjant išrodyti
gal ne kaltis ir be Nautarties česq; tai Vyrausybe tur ji, kaip veik tai nusida-
ive, be jokios Prowos tolaus paleisti ir jam Attēsta dūti, kad jis išrodes ta
Arklī jam teisū Budū priklausanti, alle už Pahara ir savo Maista, taipojau
ka Vyrausybe jo deley gatavū Pinnigū išdawusi yra, jis tur užmoketi. Ber
jei tokšai ne gal išrodyti kaip ir kokiū Budū jis ta Arklī su Teisybė igaves yra,
tai jis už Arklū Wagi laikomas ir pagal sekanti §. 18. šituo Paliepimmo kora-
wojamas bus. Tas Arklys, daugiausen sūlanczam pardūdamas bus, jei tam-
mē Česė, kolen tōs Waggystes deley pertirinejama ir Prowa daroma yra,
taissai Žmogus ne atsirassis kurram tas Arklys tikrai priklauso, nesa kaip
veikę toki Wagi nutvers, tai tojau apie tai per šešes Myles aplinkui wis-
soms Vyrausybeis Žinne dūdama bus. Pinnigai už ta Arklī, Iššaukimmo
Rašta nurokavus pas Vyrausybe paguldysti, ir šittas Nusidavimas išsiems

Žmonėms ant žinios per Intelligenca apreiskiamas bus. Jei ir todda per ſe-
bes Nedėles noks ne atſirastu, kursai iſrodyti gal, kad tas Arklys jam su-
Teiſybe priklauſes yra, tai tie Pinnigai viſtas Raſtas atrofawus Wyrau-
ſybei pripul, pagal Paliepima §. 118. Tit. 17. Dali 2. Žemes Prisakimū.

§. 2.

Protinga Wyrauſybe numannys, kurri žmoguji, kažeig ir ne gyvė-
nas Ukininkas butu, už wierna ir nekalta laikyti tur, taipojau kursai be At-
teſto Arkli ant Pirkimo pasulo, ar jis už kalta tur laikomas buti ar ne.

§. 3.

2. Ka dar
ryti perkant.
a. Nū. Ne-
pajstamo. Kursai Arkli nu Nepazystamo be tokio Attēsto perkta, tur, ar jis
ſeip ar teip iſſikalbeti ir teiſintis noretu, penkis Dolerus Stropos uzmoketi,
arba jei jis tus uzmoketi negal ant aſtonu Dienu i Kallejimma imettamas buti,
Arklys alle bus pakavojamas ir pertirinejama bau ne, ir kam tas pawogtas
butu. Jei tokia Budu Waggyste ne iſſiranda, tai passilikt prie tos Korawo-
nės, ir Arklys tam pirkusam wēl atdūdamas bus, tiktay jis dar tur už Pāza-
ra, ir jei ta pats dawes butu, be jokios kitos Raſtos, kaip tikt kiek todeley-
gatawū Pinnigū iſhdotu buvo, kaip antai už Žygius ic. uzmoketi; bet jei iſſi-
randa, kad tas Arklys wogtas yra, tai Pirkis ne tiktay Arkli prapuldo, kur-
sai tam nu kurrio pawogtas yra tojau atdūdamas bus, bet jis Vietoje annu s
Doleru Stropos arba aſtonu Dienu Kallejimmo Korawonės, so Doleru
Pinnigais uzmoketi turręs arba ant ſeſiu Nedelū i Kallejimma pareis.

Jei iſſiranda, jog tas kursai ſakosi ta Arkli pirkas, pats to Waggis
esas, arba apie ta Waggyste žinnojes ir prie tos Pagalbininkis buvęs tai jis
pagal §. 18. ſio Paliepimo korawojamas bus.

§. 4.

Kad iſtirinėtu, bau tas be Wyrauſybes Attēsto nu Nepazystamo pirk-
tasis Arklys wogtas, ganna yra, kad, kaip §. 1. paraſyta, viſoms Wy-
rauſybems per ſeſes Myſes aplinkui su Gromatomis Žinne dūdama yra, jog
jiens nu Nepazystamo pirkas Arklys, kurio Parwas i koks jis, toſa Gro-
matosa paženklintas yra, nutwertas esas, ir kad tas kuriam ne ſenney toks
Arklys pawogtas yra, per dvejū Nedelū Česas maldotis, ir jam priklauſanti
iſrodyti gal; Kadangi tam Česui praejus nutwertassis Arklys prilaikytam ir
pakaltintam pirkusam žmogui atdūdamas bus.

Ir po dvejū Nedelū Česo jei tadda tas kurram tas Arklys pawogtas
yra atſiranda, ir iſluddija jam priklauſanti, tur ta pirkis atdūti, ir jei te
po to Česo Waggyste to Arklio iſſireikſtu, tai taipojau Waggis viſ dar di-
diſnei Korawonei pagal §. 3. padutas yra. Tas, kuriam koks Arklys pa-
wogtas yra todel gerray darrys, kad jis ta Waggyste, pawogtaji Arkli tik-
ray gerray paženklindams ſavo Wyrauſybei pridūs, idant tokia Budu fit-
tas Pridarimimas ſu anna Žinne ir Apsakimū apie Nutverimina neiſitikiamū

Arklū

Arklū Pardavėjū susitiku, ir jo Sudzia jam sūtta žinne tojau būti gallētu. Šiūlės pridaviminas pažogtojo Arklis ir tam dėra, kad žinne gaudams kur toks Arklis nutvertas yra tomi išrodyti gal, jam pāklausanti; nesa kad Paženklinnimai wogtojo Arklis tikray gerray pridati yra ir su Paženklinnimas kītūr nutvērtojo Arklis sutinka, tai daugiausame Dallyke jau ganna Ludo dimo yra kad tas jam priklauso.

§. 5.

Kurs taip nū Nepazystamo Arklis perkā, tur kaip veik jis suder-
rejo, ta minnetaji Attestā, kad jis ta pardut gal, prie sawes imti, ir tris
Menesius palaikyti, idant jis kas Tyki kad reikia, tomi išrodyti gallētu, jog
jis ta Arklis išteriai ir teisū Budū pirkes ir passawinnes yra. Trims Mene-
siems praesus, kad nu pirkimo Dienos rokoji, jau ganna yra, kad ta Ar-
klis tariydis, jet Vyrausybe ji perklausinetu per issitikima Luddijima sawo
Kaimynū arba kūtū toj Vietoj gyvenanczū Žmonū išredos, jog jis per višsa
ta Česas pirkas Arklis be jokio ižkluddimo turrejes yra.

§. 6.

Išau Arklis perkasis ne gallētu su netikru ir neteisū Attestū jam Arklis
pardavusio teisintis, tai sūtine, jei pats ta Attestā bau jis tikras yra permē-
ginti ne išmano, pas Vyrausybe tos Vietos, kurroje ta Arklis su Nepazystamo
sudderėjo, o jei eže tikta kiemo Szalysus butu, pas ortimauso Miesto
arba Dwaro Vyrausybe parodyt, ir messti kad ta kaip tikra Attestā pa-
ženkliniu. Jei jis tokū Budū ne prisidabhoja, tai ta Arklis nū Nepazystamo
pirkis ne galles su tokū ne tikra Attestū teisintis ir gintis, bet il ir simme
Dallyke §. 3. passirtoji Stropo ir Korawone tropys.

§. 7.

Kas nū Pažystamo koki Arklis perkā, daugiaus nieko ne priwalo b. Nū Pa-
žystamo.
passirupint, kaip kad gallētu ižludyt, nū ko jis ta pirkas, jei todėl klausinė-
jamas butu. Jei jis todėl misytu, kad Pardavėjas tai ne norės išsipazinti,
tai jis nū to pardūdantijo Žmogaus arba nū Vyrausybes tos Vietos tur
ižraža prashtyti, arba jis tur ta Arklis po Arklū išteriu, issitikimū Žmonū
pirkti, kurrie Pardūdantiji taipojau pažysta, kadangi, jei Vyrausybe apie
tai perklausinej, ir Arklis Pardavėsis gintusi ta pardavės, o jis pats tai iž-
ludyt ne gallētu, laikoma bus, kad tas Arklis nū Nepazystamo be At-
testo pirkas yra, ir tadda šiu Dallyke pagal Pasiepimus §. 3. daryta
bus.

§. 8.

Jei Arklis Dallybos arba Žibauktuvės pardūdami yra, tai tos loj-
tasis tur, prie s Dolerū Stropos Perkanciam del kožno Arklis Attestā dūti,
jog tas sūtosa Dallybos arba Žibauktuvės pirkas yra. Todel jis jau
kožnam Arklui Attestā gatava laikyti tur, ir kaip veik tas Arklis jam primus.

6

Kamas yra, Pirkusojo Warda ir Ureda kaip jis pridub i ta irashti. Jei pirkesis tokis Attesta nu to kuras Dallybas arba Jekauktuvės laiko ne yra issiprasės ir ne tur, tai jis pats klasas bus, kad jam taip eis, kaip §. 3. prisiekta yra.

§. 9.

Ant Arkli
Turgaus.

Ant Arkli Turgaus tur kožnas kursai Arklius ant Turgaus ativedda, kožnam Arkliui nu savo Wyrausybes Attesta drauge turreti, jog tas Arklys jam priklauso, arba jei jis koks Szlužaučiukas yra nu savo Pono, jog jam ta parduti Walle, ir kad ta Arkli pardaves yra, Warda bei Ureda Pirkusojo irašus, podraug su Arkli Pirkusam paduti. Jei Arklius ant Turgaus ativedesis kožnam Arkliui tokis Attesta ne turredams ant Pirkimo pasulo, tai su jomi, jei jis ne gyvenas Ulininkas ir tikrai pajystamas Žmogus yra, ir jei jis ne tojau išrodinti gal kad ištiklimes Žmogus esas pagal §. 1. ſio Paliepimmo pašielgama bus, ir jei kas ant Turgaus Arkli be hittokio Attesto perka, tai su jomi pagal Prisakimus §. 3. daroma bus.

§. 10.

Wyrausybe tos Wietos, kur Arkli Turgus laikomi yra, tur jei nusisengti ne nor, ypačzen ant to dabboti, idant kožnas pagal hitta Paliepimmo pašielgtu, kadangi kožnas gerrah jinno, kad Wagnys ant Arkli Turgaus daugiausen mogtus Arklius ativedda ir parduda.

§. 11.

Kaip Wy-
rausybes At-
testas tur
itaishtas bu-
ti.

Wyrausybes Attestas, kurromi Žmogus koki Arkli kožnam parduti gal, sekančiu Budu tur itaishtas buti.

1. Uredas ir Wardas Pardubanczo; ir jei tas, kuriam tas Arklys priklauso ne pats sudereti ir parduti nor, tai ir Uredas bei Wardas to, kurri jis savo Wietoje ant to sunčia, kaip antai to kurri jis su Arkli ant Turgaus susti nor.
2. Paženklinnimas Arklio kurri parduti nor, ar tas Erželis, ar Kumišor Wološas, kokio Parvo, kaip diddis, kaip senas ir kokiis jis dar ypačzen Paženklinnimus arba Čekius tur.
3. Kur ir kada tas Attestas rashtas yra, ir
4. Kaip ilgan tas Attestas ant to Arklio Pardavimmo gilloja.

Ant kaip ilgo Česo tokis Attesta dūti reik, Wyrausybe ta Attesta dūdantių gerrausen numannyt gallės, ir tiktay tiek su homi Paliepimmu prisiekoma yra, kad tokis Attesta ant ilgesno Česo ne tur dūti kaip tikt ant 4 Nedelė.

Be to kas pagal Nero. 1. 2. 3. ir 4. paliepta yra, tur ta Attesta iždubasis sarto Warda si savo paties Ranka prirashsti ir Miesto arba Divaro Wyrausybes Pečiūveti, arba jei nu koks Edelmono yra, to Lauko Sudzvys Pečiūveti prispausci, kaip tas hittam Paliepimmu ant Galo pridetas Palydvis išrode.

Attestose §. 7. ir 8. minnetose Pajystamo Žmogaus, kursai Arkli par-
dūda, (kad Perkasis del tikkro Išsitikėjimo, toki Attesto iš jo nor) taipojau
ir Attestose Dallybas arba Ižsauktuvės laikanczo taipojau viši tie Daiktai
stoveti tur, tiktais to ne reik, kas №. 4. stow.

§. 12.

Toki Attesto gaun už 8. Gražus arba už Ašminni tas, kurs išluddytė <sup>kaip Vyraus
sobe Attesto
išdūdama
daryti tur.</sup>
nor, issitikimis Žmogus esas, ir kad tas Arklys jam priklausas ir jis ta
kožnam pardūti gallys, kad jis to prado per Česą 24. Stundū, vidzose Mie-
stose nu Policei Direktorio, mazesnose Miestose nu Magistroto ir ant Lauko
nu Amtmonio, arba nu ēdelmonisko Lauko Vono, jo Randorauš arba Su-
dzio; ir kad tai dar lengvjaus nusidūti galletu, tai ir Kunnigams Wallė
yra jei sie iš gerrōs Wales nor tokius Attestus dūti ir Baznyczos Pecziweti
prispausti, bet sie ant to ne gal priverczami buti, ir tadda toksai Kunnigo
Attestas lhg tiekėjau gillois ant Pardavimmo Arklio, kaip Attestas līgros
Vyrausybės himme Paliepimme mihi netōs.

Kiemo Szalyskams, ir kitiems Dvaro arba Kiemo Urėdininkams
ant Lauko ne Wallė yra tokius Attestus dūti.

§. 13.

Kadangi šittas Paliepimas todėl išdūtas yra, kad Arkli Waggis <sup>kaip Attesto
dūdantiesie
pasielgti tur.</sup>
ney jokiu Budū be Prisibijimo tojau nutverti busę, ne galletu mogta Arkli
ant Pardavimmo atrvesti, ir kad teip Lauko Žmogus kaip Mieszonis nu to-
kių Iškados ir Piko liek tik galima apsaugojamas butu, tai tačiau tokiai
nusidūti ne galės, jei annie minnetiesie Attestai ne su Viernybe išdūdami
bus; todėl Vyrausybė toki Attesto išdūdanti tikray gerray tur apmastyti,
kaip naudingas ir reikalingas šittas Paliepimas yra, ir todėl ne tojau toki
Attesto prahanczam be Apsimislijimo ta išdūti, bet gerray pertirineti, bau-
tam, kursai toki Attesto ant Arklio Pardavimmo, ar saw ar kitteram prado,
tas Arklys tikray priklauso. Žmonėms, kurrus Attesto išdūdasis tikray
gerray vaidsta, gal jis rods tojau ta dūti, bet ne tikray pajystamems Mie-
stose, Dvarose, Kiemose arba Parapijose, tik tada ta išdūti, kad jie iš-
rodinti gal kaip ir jokiu Budū ta Arkli igane yra, arba kad du viernu Vyru
iš Kiemo arba Parapijos atludij, jog sie ta Arkli ilgiaus ne kaip per tris
Menesius turreje ir nieks jiems tus ne gynęs yra. Kožnas išmintings Žmo-
gus, toki Attesto išdūti gallys patsai žinnos tamme Dallykė protingai pas-
sielgti, kad nei joks Arkli Waggis arba tokios Waggystės Dallininkas, ji
prigautu ir ne teisu Attesto iš jo išgautu, alle ir kožnam viernam faczeig pra-
stam Žmogui nej jokia Sunkenybe ne darrys, kad valnay sawo su Teisybė
priklaušanti Arkli pardūti galletu,

Viši Attestai, kurrie ne yra ant pasirito Česo išdūti, butinay
uždrausti yra, ir jei tačiau toks Attestas išdūtas yra, tai tassai kurs ta rashes,
ar iis vis ar tas buti, penkis dešimt Dolerū Stropos užmokėti turtės, kad

tas ant Pardawimmo wogto Arklis wartotas yra, ir ne bus atbojama kad jis apie ta Waggyste nėko nežinnojės; bet jei tas Attestas dar ant to ne yra wartotas, tai penkis Dolerus Stropas prideti turės.

§. 14.

Attestai, Ar-
klis iš sve-
timos žemės ant Rubėjaus gyvenas, kurri pirmjau prieina, Attestas dykay dūt, kaip
būdamiems, tai ant Galo šio Paliepinimo paženkinta yra, tiktan Arklis Regimentams
ir nėko nežinnojės yra, taipojau višokiu Postu ir Kuryru Arklui be Attesto ieina.

Žmogus iš svetimų žemės investa Arklis pirmjau pardūti ne gal, kaip
kad jis su toki Rubėjaus Muito Attestu prie arčiausios Miesto Vyrausybės
nialdejasi, ir tai su savo Passu arba kitokais vierytiniais ženklais išrodo,
viernas ir ištiklimis esas ir tadda §. 11. paženkinta Attestas Gražius užmo-
kedams gavęs yra. Jei jis tai ne daro, tai jam, kaip veik jis investasi
Arklis ant Pirkimo passulo pagal §. 1. nusivis.

Jei toki Arklis investasis Musu žemės žmogus yra, kursai ta svetintoj
žemėje pirk, tai jis su Attestu, kurri pas Rubėjaus Muita gavo, pas savo
Vyrausybe maldotis ir išrodys tur jog ta svetimoj žemeje pirkęs, tadda jis
nū jos tiekajau užmokejės Attestas gaus; heip jis ir tam Dallyke pagal §. 3.
koravojoamas bus.

Attestai, Ar-
klis iš sve-
timos žemės
būdamiems.

Koznas Arklis, kurri nepažystam Žmones per Musu žemės Rubėju
investi nor, bus prie Rubėjaus užlaikomas, jei ta Arklis turisis Žmogus su
§. 14. minetu Attestu nu Rubėjaus Muito ne išrodo kad jis ta pirm to in-
vestes arba jei jis ne gal (pagal §. 1.) ali savo Vyrausybės Attestas pardyt,
kad tas Arklis jam priklausuo. Tiltai tadda Arklis i svetima žeme išleidžia-
was bus, jei ne Arklis išvedimus buvinay uždraustas yra. Šeip Su-
dzia, kuriam išvertass Žmogus vodraug su Arklu paduhamas yra, pagal
Paliepinima §. 1. Peova daryti tur. Višoms Vyrausybėms ant ir halle
Rubėjaus višiems Kiemo Szalysiams, Martininkams ir prie Tiltu ėsan-
tlems, višiems Rubėjaus Muitininkams, Rubėjaus Jogeremis ir Akežinininkams
ypaezey astreh prisakoma yra, idant nepažystamus ir ne ištiklimus Žmones,
kurrie su vienu arba su daug Arklis ant Rubėjaus arba ne toli nū tū passirode,
prilaikyti, kadangi be tokio Buddejimo ištisas naudingas Paliepinimas tiek
Gero ištalsyti ne gal, kurrib dėl jis būdas yra. Priegtam ir koznam vienam
Žmogui ant Rubėjaus arba ne toli nū to gyvenanciam pavėlita yra, nepa-
žystama, su vienu arba daugiaus Arklis besivedanti Žmogu užlaikyti ir Vy-
rausybei ant Pertirinejimo ir Pasudijimo padūt.

Prisakimas,
ka daryti rei-
lia ar Žmo-
gus žokiu ar
tokiu Budu kyla yra,
Arklis išgantu
arba išdustu.

§. 15.

Kas sittame Paliepinie dėl Arklis Pirkimo ir Pardawimmo pris-
tokiu Budu kyla yra, tai koznas numanyti gal, jog taipojay daryti tur, kad Arklis su-
maino,

maino, wienū Žobžū, ar jis tokū ar tokū Budū koki Arkli īgawęs butu; tödēl nutivertam Žmogui nieko ne māclys, kad jissai ir sakytu, ta Arkli do-
wanota gawęs, jei tai iſluddytı ne gal.

§. 17.

Pagal hitta Paliepimma wissoms Byrausybems, wissiems Kiemo Szalhyšams ir kitiems wyrēniems ant Lauko ne tiktay pawēlita bet ir pa-
liepta yra, nū Ukininkū ir Žmonių sawo Wietos, kurrie po Apsakimo fitto Paliepimmo, wiena arba dangiaus Arklių pirkę, sumainę arba heip kitočiu Budū, kaip ka patis užauginno, īgawę yra, praszyti, kad iſrodytu nū ko ta Arkli gawe, arba jei ta Arkli pirkę ar mainę yra, kad tödeley minneta Atkasta paroditu, ir jei jis tai iſrodyti ne gal, tai su jomi pagal Paliepimmo §. 3. daromg bus.

§. 18.

Kursai po Apsakimo fitto Paliepimmo koki Arkli wogs, tassai pirmia II. Koravo-
Karta per kelies Dienas po Žimta Sykiū su Botagū, kaip tai Sudzia pa-
stas, sunken korawojamas bus, ir jei tas Waggis nen joki Remesta nen Pa-
gyvėnima ne tur, neigi iſrodyti gal, komi jis wiernū Budū pasipennes, tai
jis ar jis iſ hōs ar svētimos Žemės butu, kaip Leddikas i artimjausi Kalleji-
ma imestas bus, ir taip ilgan tamme sedeti turręs, koley jis, jei iſ Musū Že-
mės yra, iſrodyti galles kaip jis wiezlybū Budū passipennes, bet jei iſ svē-
timos Žemės yra, koley jis pagal Paliepimus tokū Kallejimū del vūtus
per Rubēzu iſgabentas bus. Zei ant Korawonės pasūditassis kokia Iškada
prie sawo Kunio tur, arba jei Sudzia numāno ji ta Kunio Korawone iſ-
kentet ne gallēsenti, tai jis i Cuktuze arba Festunge ant wieno Mēto prie Dar-
bo imestas bus, ir jei po to Čeſo iſrodyti ne galles kaip ir tokū Budū wiez-
lybai passipenneti gal, tai jis i tokūs Itaisimūs kaip Teplavoj yra, padū-
damas bus.

§. 19.

Kursai iau wiena Karta, pagal Vrisakimus hittame Paliepimme pa-
stas, del Arklių Wogimmo Korawone kentejęs yra, ir antra Karta wágia, e 2. Koravo-
ne antros Ar-
lei Waggis-
stas.
jei annus Šykius iſkenteti ne gal, ant letturū Mētū i Cuktuze arba Festun-
ge pareis, ir potam, jei, komi wiezlybū passipennes, iſrodyti ne galles, i
Teplawa nugabentas bus.

§. 20.

Zei tokū Budū dū Kartū korawotas dar tréti Karta kaip Arklių Wag-
gis nusțengia, tai jis ar ant dēsimt Mētū arba ir ant Umžio i Festunge pa-
reis, ir jei ne ant Umžio Budams iſrodyti galles, kaip businezamē Čeſe iſsi-
laikytı gallētu, tai dar iſgiaus tamme Kallejimme pasilikti turręs.

§. 21.

Kad kas Arklū Bogimmo pastoje yra, tur pagal vištotinatus
flū Bogimmo dallywas pastojo.

Kurrie dallywi Arklū Bogimmo pastoje yra, tur pagal vištotinatus
Istātimus Musū Žemės Daliuje 2. Tit. 20. §. 64. ir sekanczus, kad Sudzia
tikraji Peržengtoji nusudijes yra, podraug pagal jū Nusidėjimma pūlanczéje
Korawone kenteti, bet tarp Arklū Bogimmo dallywas pastojenczūjū tie ne
yra rokojami kurrie be Attēsto pirkę yra, nesa jū Korawone jau §. 3. pastir-
ta yra.

§. 22.

Kursai apie Pawogimma koks Arklis, ir kur tassai randamas, Žinne
gawęs yra ir tokai sawo Wyrausybei ne tojau pridūda, turęs so Dolerū
Stropos uzmoketi, arba ant heziū Nedelū i Kallejimina imēttamas bus.

§. 23.

^{III. Kaipo Prowa del to salikti eur.} Kas §. 3. hio Paliepimmo stow, ka Wyrausybe su tokiu, kurs nū
^{a) Kad ne} Nepazystamo Arklis be Attēsto pirkęs yra, darryti tur, tai dar žinoti reik,
kod Wyrausybe tōs Wietos kur toksai Perkasis uztropitas yra, be Uzstrukim-
mo ir daug Raštū ir Terminū Prowa padarryti ir ant Stropos arba Kora-
wones pasūdyti tur.

Jei Nukaltėsis vėlijas Kallejimmo Korawone kenteti, tai ir tojau tur
nusidūti, jei ta Korawone Piningais uzmoketi nor, tai tūs tojau nū jo
atimti ir priklausanczei Wyrausybei, pagal §. 576. No. 1. ir 2. funkū ir
Kraijo Prowu Dawado, ar Kamārai ar Ponui ant sawo Lauku Suda tur-
rinczam nusūsti. Jei tokia Prowa bedarant išstrandą, kad tas kurs ta Arklis
be Attēsto pirkęs sakesi, pats to Arklis Waggis yra, arba Bogimmo to Ar-
klis ar daug ar maž dallywas pastojes yra, tai jis tur pas Wyrausybe tōs
Wietos podraug su Raštais nusunciamas buti.

§. 24.

^{b) Kad kas Arklū Bogimmo dallywas pastojes yra.} Korawones pirmojo Arklū Bogimmo §. 18. minnētas tur Wyrausybe tōs Wietos, ant Lauko su Szalychumi, ne jėsdama ar jei keip toki
Prowa priklausytu ar ne, bille tik pirmā višlab trumpai ir gerray perthyri-
nejo, pasirti, ir pasirtaje Korawone, kad Nukaltėsis tik išspāžysta
arba tikray apludditas yra, tojau jam kenteri buti.

Jei Apšūstassis tikai todėl kaip Arklū Wggis išrastas yra, kad jis
tojau išluddyti negal viernas Žmogus ēsas, (§. 1.) tai jam pavilyti tur, kad
jis pas auksčesne Wyrausybe sawe teisintis gallētu, bet tadda tojau kaip
tikray pirmaje Prowa išgirdės, ir apie ta pamokintas yra, pas ta maldotis,
ir ta Wyrausybe ji perklaušinėti tur. Uztarreja arba Adwołota jam ne Wallē
priūmti, ir kad jis nieko daugiaus saw ant Gero išrodyti negal, tai tie Daik-
tai ir Žodzei, kursai ant šittos auksčesnos Prowos guldėsi, tikray pirmoj
Prowoj suražyti, auksčesnam Sudžiui nusunezami bus.

Kad foksei Žmogus jau antra arba trēti Kartu prie Arklū Wogimmo nutwertas yra, tai jis pagal Dawada didziu Nussidejimū Prowū (Criminal-Ordnung) sudijamas ir tokiane Dallykē tokiems Proviniinkams nusunčamas buti tur.

§. 25.

Jei kas pagal §. 1. 9. 14. ir 15. kaip ne ištikimis ir ne išnieri-jamas Žmogus nutwertas yra, tai tas tikay tadda iš Apkallimmo išeiti gal, kad jis aukščiause Prėkia už ta arba tuš nutwertosus Arklus, tojau gatawais Piningais paguldo. Sūtame Dallykē jis su tūm arba tais Arkleis paleidzamas, bet taczau jo dėley pas ta Wyrausybe nurašoma bus, po kurrios jis priklauso, idant ji todėley pertirinetu.

Gallausen wissoms Sudzoms ir Wyrausybėms aštren paliepjama yra, idant jos, jei kolia Arklū Waggyste patirtu, ta ne perteineta ir ne korawota ne paliku, heip jie patis i Prowa ir Korawone pagal, (allgemeines Landrecht Thl. 2. Tit. 20. §. 6.) pareis. Alle ir wissi Arklis laikantiekie, tur rūpurtis idant sawo Arklis ant Gannyklös išwarrydami tuš tikray gerray pridabbatu, (pagal Paliepimma nū imo Mai 1803. §. 1. ir 9.) heip jie patis nū Wyrausybės todėley korawojamibus. Todel kad foksei Arklū Waggis nutwertas ir jam Prowa daroma bus, Wyrausybe ant to diddej dabbos, bau ne tas kurriam Arlys pawogtas, arba jo Szeimyna ar Kerdzus kaltas yra, kad wogti gallėjo, ir tokiu Budi patis dėley to išdūtus Paliepimus pérzenge, tadda kaip weiken Waggis sawo Korawone iškentejo, ir jie kaip pérzengtojei tokiu Prisakimū korawojamibus.

Duta Karalaučiūje, 28toje Dienoje Septemberio 1808.

Priežkūs Willus.

Schrötter. Stein. Schrötter.

Pa-

P Á W Y Z D I S

Faipo Wyrausybes Attestas ant Pardawimmo fokio Arklio
tur parašytas buti,
pagal §. II. fitto Paliepimmo.

Szitta Rásta turrinczam Búrui Pétrui Rorte iš Pobékú Grinoffá
Dwaro, kursai sawo sarta Kuméle su baltú Spillulú i Rásta ir ant kaires
pasutinnes Kojos balta Wieta turrince, ilga Odega, ir heip be jokio kitto
Czéko, ketturú Pedú ir penkiú Colú didze kaip sako 10 Méti sénai, parduti
nor, tomi atluddijama yra, kad jis szitta Arkli, kadangi tas jam priklauso,
parduti gal.

Karališkas Dwaras Grünhoff, toje Dienoje
(Dwaro Peczwetis.)

Müller,
Oberammonas.

Szittas Attestas tiktay kétures Nedelius ant Par-
dawimmo fitto Arklio gilloj.

arba :

Szitta Rásta turrinczam, Bérnui Kristionui Valkui iš Alweidu ne
toli nū Karalauczaus, kurriam jo Ponas ir Gaspadorus, sawo Warda Apa-
czoj parakesis Rändorus Mylius, saw priklausanti Raudon-Szimmeli Wo-
loka, su ilga Odega, heip be jokio kitto Czéko, ketturú Pedú ir astunú Colú
didzi, 9 Metu sénai ant Arkli Turgaus Karalauczuje parduti pawierises yra,
tomi atluddijama yra, jog jis szitta taipo pajenklinta Arkli parduti gal, bet
potam jau ilgiaus ta Wale nebetur.

Alweiduse, toje Dienoje

(Edelmonistos Wyrausybes Peczwetis.)

Mylius,
Edelmonistos Rändorus.

P Á W Y Z D I S

Attesto kad kas iš swetimós žemes Arkli iwetta, pagal §. 14.

Szitta Rásta turrinczam, kaip jis sako
iš ne toli nū
tomi atluddijama yra, kad jis hen Dien su jüdberù Volokù, trumpia Ode-
ga, heip ney jokio Czéko turrinczù, iš Lénkù žemes iéjes yra.
Rubézaus Muitas N. N. toje Dienoje

(Peczwetis.)

Wardas Rubézaus Muitininko.